

Силабус курсу

Облік і оподаткування малого бізнесу

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Галузь знань 07 – Управління та адміністрування
Спеціальність 071 Облік і оподаткування
Освітньо-професійна програма «Облік і оподаткування»

Дні занять:
Консультації:

Рік навчання: 2, Семестр: IV

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ППП

к.е.н., доц. Брик Михайло Мирославович

Контактна інформація

bmm_09@i.ua

Опис дисципліни

Дисципліна «Облік і оподаткування малого бізнесу» спрямована на формування системи знань з основ обліку підприємницької діяльності у малому бізнесі та оподаткування цієї діяльності відповідно до вимог податкового законодавства України. Головним завданням курсу «Облік і оподаткування малого бізнесу» є вивчення студентами особливостей обліку діяльності суб'єктів господарювання, що діють як представники малого бізнесу та оподаткування цієї діяльності. Даний курс знайомить студентів з основами ведення обліку основних господарських операцій, що мають місце у підприємницькій діяльності суб'єктів малого підприємництва та методику визначення бази оподаткування результатів цієї діяльності.

Структура курсу

Години (лекц. / практ.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 1	1. Організаційні основи діяльності суб'єктів малого бізнесу в Україні.	Знати сутність підприємницької діяльності, передумови її провадження в Україні. Знання нормативно-правових актів у сфері регулювання підприємницької діяльності. Набуття практичних навиків процедури реєстрації СПД в Україні. Розуміння переваг та недоліків загальної та спрощеної систем оподаткування.	Поточне опитування
2 / 1	2. Оформлення діяльності суб'єктів малого підприємництва	Знати процедуру реєстрації власної справи в державних органах, можливостей отримання он-лайн послуг (зокрема сервісу «Дія») для початку проведення підприємницької діяльності.	Поточне опитування
2 / 0,5	3. Системи оподаткування підприємницької діяльності	Розуміти податкову політику держави у сфері підприємницької діяльності. Вміти вирішити питання щодо вибору системи оподаткування суб'єкта господарської діяльності, можливостей застосування спеціального податкового режиму.	Поточне опитування
6 / 3,5	4. Особливості застосування найманої праці у діяльності	Знання кадрової справи, процедур прийняття працівників на роботу, відображення в обліку операцій нарахування заробітної плати та податків,	Поточне опитування

	фізичних осіб – підприємців	що пов'язані із нею.	
2 / 2	3. Порядок організації обліку та особливості облікової політики на малих підприємствах	Вміння сформулювати облікову політику малого підприємства, розробити спрощений план рахунків.	Поточне опитування
4 / 1	4. Особливості обліку активів на малих підприємствах	Розуміти сутність поняття активи малого підприємства, їх структуру та порядок відображення в системі обліку.	Поточне опитування
4 / 1	5. Особливості обліку власного капіталу та зобов'язань на малих підприємствах.	Розуміти сутність понять зобов'язання та власний капітал малого підприємства, їх структуру та порядок відображення в системі обліку.	Поточне опитування
2 / 1	6. Облік витрат, доходів та результатів діяльності у малому бізнесі	Вміти формувати собівартість виготовлюваної продукції, визначати доходи та фінансові результати діяльності у малому бізнесі.	Поточне опитування
4 / 2	9. Звітність суб'єктів малого підприємництва – юридичних осіб	Вміти формувати показники фінансової та статистичної звітності суб'єктів малого підприємництва, передавати їх каналами електронного зв'язку.	Поточне опитування
4 / 1	10. Податкова звітність суб'єктів малого підприємництва	Вміти формувати показники податкової звітності суб'єктів малого підприємництва, передавати їх каналами електронного зв'язку.	Поточне опитування

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Al Naqvi Artificial Intelligence for Audit, Forensic Accounting, and Valuation: A Strategic Perspective / Published by John Wiley & Sons, 25 aug. 2020. 320 p.
2. Alex F. Schwartz, Rachel Meltzer Policy Analysis as Problem Solving: A Flexible and Evidence-based Framework/ Routledge, 2019. 312 p.
3. Cory Ng, John Alarcon Artificial Intelligence in Accounting: Practical Applications / Published by Routledge, 8 dec. 2020. 134 p.
4. Exciting Accountant Technology in 2019. URL: [https:// online.maryville.edu/blog/accounting-technology-in-2019](https://online.maryville.edu/blog/accounting-technology-in-2019).
5. Janosch Steiner Automation in Financial Accounting - Real-time External Reporting / Published by Berne University of Applied Sciences. Business, 2018.
6. Jerry J. Weygandt, Paul D. Kimmel, Donald E. Kieso Financial Accounting with International Financial Reporting Standards / Published by John Wiley & Sons, 18 july. 2018. 864p.
7. Jim Lindell Analytics and Big Data for Accountants / Published by John Wiley&Sons, 23 mar. 2018. 208p.
8. Johnny Ch Lok Management Accounting Science,: Robots Perform Management Accounting Analysis Tasks / Published by Amazon Digital Services LLC - KDP Print US, 23 mar. 2021. 36 p.
9. Joshua Feinberg The Future of Outsourced Accounting and Accounting Technology: How Accounting and Bookkeeping Firms Can Use Practical Technology - Including Automation, Artificial Intelligence (AI), and Machine Learning - to Future-Proof Their Practices / Published by Vic.ai, 2019. 184 p.
10. Muravskiy V., Muravskiy V. Experience of using specialized electronic accounting machines. Herald of Economics, [S.I.], n. 2(96), p. 194–207, nov. 2020. ISSN 2786-4545. URL: <http://visnykj.wunu.edu.ua/index.php/htneu/article/view/1130>.
11. Oliver Holtkemper Digitization of the Management Accounting Function: A Case Study Analysis on Manufacturing Companies / Published by Springer Nature, 27 oct. 2020. 125 p.
12. Richard G. Schroeder, Myrtle W. Clark, Jack M. Cathey Financial Accounting Theory and Analysis: Text and Cases / Published by John Wiley & Sons, 1 nov. 2019. 672 p.

13. Skrynkovskyy R. An IT Audit as a Tool for Strategic Enterprise Management. *Problems of Economic*, 2018. №1, 231–236.
14. Zarudna N., Kundeus O. Problems and prospects of the development of small business enterprises during the martial law in Ukraine. *The 3rd International scientific and practical conference “Science and technology: problems, prospects and innovations”* (14–16.12.2022) Publishing Group, Osaka, Japan. 2022. 541p. P.414–421.
15. Zadorozhnyi Z.-M., Muravskiy V., Humenna-Derij M., Zarudna N. Y. Innovative accounting and audit of the metaverse resources / *Marketing and Management of Innovations*. 3, 2022. 14p.
16. Банера Н.П., Гелей Л.О. Фінансова звітність суб'єктів малого підприємництва: оцінка та шляхи підвищення інформативності показників. *Науковий погляд: економіка та управління*. 2021 №1. URL: <http://biblio.umf.dp.ua/jspui/bitstream/123456789/4308/1/12%20%20d0%91%20%20b0%20%20bd%20%20b5%20%20d0%9d.%20%209f.pdf>.
17. Давидовська Г. І. Сучасний стан малого підприємництва в Україні. Модернізація економіки України: основні тенденції та проблеми : монографія / за наук. ред. канд. екон. наук, доц. Н. Є. Кульчицької. Чортків : ТНЕУ, 2020. С. 32–42.
18. Дроздова О. Г. Особливості організації обліку на підприємствах малого бізнесу в Україні. The 6th International scientific and practical conference “Modern problems of science, education and society” (August 14–16, 2023). SPC “Sci-conf.com.ua”, Kyiv, Ukraine. 2023. С. 457–463.
19. Зарудна Н. Я., Кундеус О. М. Зміна у власному капіталі приватного підприємства: податкові наслідки. *Актуальні проблеми розвитку обліку, аналізу, контролю і оподаткування у контексті Європейської інтеграції та сучасних викликів глобалізації*: матеріали ІХ міжнародної науково-практичної конференції 14–15 травня 2021 р. Львів : Видавництво ЛТЕУ, 2021. 540 с. С. 420–424.
20. Зарудна Н.Я., Кундеус О. М. Оподаткування оплати праці: зарубіжний досвід // Збірник тез ІV Всеукраїнської науково-практичної конф. «Нові інформаційні технології управління бізнесом». Київ: Спілка автоматизаторів бізнесу, 2021. 532 с. С. 151–155.
21. Зарудна Н.Я., Кундеус О.М. Правові основи процесу створення бізнесу. Актуальні питання права та соціально-економічних відносин: Збірник наукових статей. Кропивницький : ЦіРоЛ, 2023. 419 с. С. 114–119. <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/48146>.
22. Зарудна Н.Я., Пугаченко О.Б. Базові, специфічні, глобальні принципи управлінського обліку: склад і кількість // *Економічний простір: Збірник наукових праць*. № 172. Дніпро: ПДАБА, 2021. 94 с.
23. Юнан В. Роль підтримки МСП у відновленні післявоєнної економіки країн світу. *Українська правда*. 2022. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/11/22/694090/>.
24. Лайчук С.М., Поліщук І.Р. Актуальні питання ведення обліку суб'єктами малого підприємництва за національними стандартами. *Бухгалтерський облік, аналіз та аудит*. 2021. Вип. 51. С. 310–314.
25. Макаренко А. П., Меліхова Т. О., Чакалова Н. С. Облік та оподаткування підприємств малого бізнесу : навч. посіб. : для здобувачів ступеня вищ. освіти магістра спец. 071 «Облік і оподаткування» освіт.-проф. програми «Оподаткування» / Інж. ін-т Запоріж. нац. ун-ту. Запоріжжя : ЗНУ, 2019. 431 с.
26. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/paran256#n256>
27. Подоляничук О. А. Організація обліку суб'єктами малого підприємництва. Ефективна економіка. 2017. № 4. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5536>
28. Попри війну 76% підприємців планують розширення бізнесу в 2023 році – ЕВА. Укрінформ, 2023. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3671001-popri-vijnu-76-pidpriemciv-planuut-rozsirennja-biznesu-v-2023-roci-eva.html>.
29. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
30. Проблеми і перспективи розвитку малого і середнього бізнесу : монографія / [С. Д. Лучик та ін. ; за ред. д-ра екон. наук, проф. С. Д. Лучик] ; Чернівець. торг.-екон. ін-т Київ. нац. торг.-екон. ун-ту. Чернівці : Технодрук, 2021. 398 с.
31. Пугаченко О., Зарудна Н. Внутрішній контроль порядку відображення в обліку дебіторської заборгованості. *Економіка та суспільство*. 2022. № 41. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1527> DOI: 10.32782/2524-0072/2022-41-4.
32. Пугаченко О.Б., Зарудна Н.Я., Кундеус О.М. Визначення терміну «документооборот» у законодавчих актах і літературних джерелах. *Економіка та суспільство*, 2023. №47. URL: <https://www.economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2139>. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-57>.
33. Ратинський В. Бухгалтерський облік і аналіз: перспективи для малого бізнесу. *Економіка та суспільство*, 2021. №25. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-25-18>.

34. Скрипник С., Лавров Р., Шепель І. Облік і оподаткування суб'єктів малого підприємництва. *Економіка та суспільство*, 2023. №52. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-52-61>.

35. Токаренко В.В. Облік і оподаткування діяльності суб'єктів малого підприємництва. *Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ*. 2023. Вип. 4 (30). URL: <http://www.vtei.com.ua/doc/2023/konf2203/4/30.pdf>.

36. Труш Ю. Л. Спрощена система оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва: сучасний стан та особливості оподаткування. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії і практики. 2021. Вип. 5(40). С. 120-126.

37. Хмельюк А. В. Особливості організації обліку на малих підприємствах згідно з податковим кодексом України. URL: <http://intkonf.org/kandekononom-nauk-hmelyuk-a-v-osoblivosti-organizatsiyi-obliku-na-malih-pidpriemstvah-zgidno-zpodatkovim-kodeksom-ukrayini>.

Політика оцінювання

- Роботи, які здаються із порушенням термінів модульного контролю без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (не більше 70 балів, а для ректорської контрольної роботи – не більше 60 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Облік і оподаткування малого бізнесу» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2 (ректорська контрольна робота)	Заліковий модуль 3 (підсумкова оцінка за КПІЗ)	Разом
30%	40%	30%	100%
1. Опитування під час занять (теми 1–4) – 5 балів за тему – макс. 20 балів 2. Тестування – макс. 10 балів 3. Оцінка за самостійну роботу макс. 10 балів 4. Модульна робота – макс. 60 балів	1. Опитування під час занять (теми 5–8) – 5 балів за тему – макс. 20 балів 2. Тестування – макс. 10 балів 3. Оцінка за самостійну роботу макс. 10 балів 4. Модульна робота – макс. 60 балів	1. Підготовка КПІЗ – макс. 40 балів 2. Захист КПІЗ – макс. 40 балів 3. Виконання завдань під час тренінгу – макс. 20 балів	100

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом